SKATTENYTT

Officiellt organ för Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund

Nr 3 1967 **Årgång 17**

DISTRIBUTÖR AV
MEDDELANDEN FRÅN RIKSSKATTENÄMNDEN

1967 års skattepaket

Av byråchefen Hans R. Fridolin

I 1967 års finansplan aviserade finansministern vissa åtgärder på beskattningens område. Bakgrunden härtill var att en skärpning av skattepolitiken befanns nödvändig för att begränsa den statliga upplåningen under budgetåret 1967/68 och för att förverkliga det dubbla målet med budgetpolitiken att begränsa den totala efterfrågeökningen och samtidigt skapa utrymme för en industriell investeringsverksamhet.

De aviserade skatteförslagen framlades i proposition 1967:7 och antogs av riksdagen på grundval av bevillningsutskottets betänkande 1967:2. Utskottsbehandlingen medförde ändringar på vissa punkter. De nya bestämmelserna återfinns i SFS 1967:35—43.

De i enlighet härmed genomförda ändringarna innebär höjningar av den allmänna varuskatten, tobaksskatten och motorfordonsskatten samt av folkpensionsavgiften. Vidare har en lindring i den direkta beskattningen för personer med låga inkomster åstadkommits genom ändringar av reglerna för schablonavdraget för kommunalskatt vid taxering till statlig inkomstskatt och av reglerna rörande extra avdrag för folkpensionärer. Dessa ändringar beräknas ge staten en intäktsökning av 1.440 miljoner kronor för budgetåret 1967/68. Av detta belopp skall 500 miljoner kronor genom en särskild avsättning disponeras för investeringar inom näringslivet.

Höjningen av tobaksskatten gäller från den 1 mars 1967 och omfattar alla slag av rökverk samt cigarrettpapper och cigarretthylsor. För de vanligast förekommande cigarretterna utgör höjningen 2 öre per styck. Höjningen av motorfordonsskatten träder i kraft 1968 och inne-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:20

bär en uppräkning av de sedan 1954 gällande skattesatserna med 50 %. I övriga delar innebär ändringarna följande.

Den allmänna varuskatten
(SFS 1967 : 35)

Med verkan fr. o. m. den 1 mars 1967 utgör skattesatsen för den allmänna varuskatten 10 % mot tidigare 9,1 %. Vid öppen skattedebitering på priset exklusive skatt innebär detta en höjning av skattepålägget från 10 % till 11,11 %. Skattesatshöjningen påverkar också den faktiska skattebelastningen i de fall skatten beräknas enligt de särskilda reduceringsregler, som gäller för serveringsrörelser samt för monteringsfärdiga hus, fabrikstillverkad betongmassa och näringslivets anskaffningar av maskiner och andra inventarier. För sistnämnda varor utgår skatten på endast 60 % av den skattepliktiga omsättningen, d. v. s. på 60 % av priset inklusive skatt. Den nya skattesatsen ger i dessa fall en faktisk skattebelastning av 6 % mot tidigare 5,46 %. Skattepålägget vid öppen debitering på priset exklusive skatt ökar från avrundat 5,8 % till avrundat 6,4 %. Talet 6 % gäller också från den 1 mars 1967 som skattesats vid import av vara, för vilken 60-procentsregeln skulle ha gällt om varan i stället köpts inom landet.

Vid tidigare höjningar av den allmänna varuskatten liksom när skatten infördes har genom särskilda ikraftträdandebestämmelser undantag från beskattning eller höjd beskattning gjorts för tillhandahållanden, som skett före viss tidigare dag eller varom före viss dag slutits skriftligt avtal med till beloppet fastställt vederlag. Detsamma gäller beträffande skattehöjningen från den 1 mars 1967. Denna gång har dock ikraftträdandebestämmelserna utformats så att den nya skattesatsen gäller generellt efter en bestämd övergångsperiod. Detta har åstadkommits genom att alla tidigare ikraftträdandebestämmelser i princip upphävts från den 1 mars 1967, alltså både de bestämmelser som medförde skattefrihet när skatten infördes den 1 januari 1960 (SFS 1959:507) och de bestämmelser som undanröjde höjningen av skattesatsen till 6 % från den 1 januari 1962 (SFS 1961:615) och till 9,1 % från den 1 juli 1965 (SFS 1965:75). Härifrån gäller dock följande undantag.

Äldre bestämmelser gäller intill den 1 september 1967 i fråga om tillhandahållande inom riket av vara eller tjänsteprestation som fullgjorts före den 12 januari 1967 samt i fråga om tillhandahållande av vara (ej tjänsteprestation) enligt ett före den 12 januari 1967 träffat skriftligt avtal vari vederlaget blivit till beloppet fastställt. Detsamma gäller i fråga om vara, som enligt avtal som nu nämnts införts till riket och anmälts till förtullning före den 1 september 1967, under förutsättning att framställning om tillämpning av äldre bestämmelser under åberopande av atvalet görs till tullmyndighet före den 1 september 1967.

I dessa fall utgår alltså skatt enligt den skattesats, som skulle ha tillämpats då tillhandahållandet skedde eller avtalet ingicks, även om skattskyldigheten inträder först efter utgången av februari 1967 men före den 1 september 1967. Inträder skattskyldigheten denna dag eller senare gäller den nya skattesatsen oavsett när tillhandahållandet skett eller avtalet slutits. Det må tilläggas att bevillningsutskottet i ett särskilt uttalande i sitt betänkande förklarat, att begreppet skrift-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:20

ligt avtal i förevarande hänseende bör tolkas enligt ikraftträdandebestämmelserna till 1965 års skattehöjning (SFS 1965:75). Enligt dessa räcker det med en skriftlig viljeförklaring från endast en av parterna om avtalet fullgöres enligt denna. Även om angivet vederlag kan ändras genom klausul i avtalet anses det likväl fastställt till beloppet, om det utgår utan ändring eller ändras endast enligt en i avtalet intagen klausul, som berättigar till prisjustering enligt ändring i officiellt index eller, såvitt gäller entreprenadarbeten o. d., ändring i kollektivavtal.

I fråga om uthyrning eller liknande tjänsteprestation med utsträckning i tiden gäller, att äldre bestämmelser äger tillämpning intill den 1 mars 1967 och de nya bestämmelserna fr. o. m. denna dag. Avser vederlag för sådan prestation tid såväl före som efter utgången av februari 1967 skall, om skattskyldigheten inträder först därefter, vederlaget uppdelas på tid intill den 1 mars 1967 och på tid därefter i förhållande till den tid, som avser tillhandahållande före och efter nämnda tidpunkt. Innebörden av dessa bestämmelser kan belysas med följande exempel. Ersättning för uthyrning av en skattepliktig vara under första halvåret 1967 uttages i efterskott i juli månad 1967. Detta vederlag skall då uppdelas på tiden januari—februari och på tiden mars—juni. Skatt enligt äldre bestämmelser utgår för förstnämnda andel av vederlaget och enligt de nya bestämmelserna på återstoden. Erlades hyresbeloppet i förskott före den 1 mars 1967 utgick givetvis skatt enligt äldre bestämmelser på hela vederlaget, eftersom skattskyldighet då inträtt före den nya förordningens ikraftträdande.

Utöver nu återgivna stadganden av materiell innebörd finns särskilda övergångsbestämmelser som reglerar deklarations- och taxeringsförfarandet. Härom stadgas, att den nya förordningen inte gäller för redovisning av preliminär allmän varuskatt för period som utlöper med februari månad 1967. Omfattar redovisningsperiod tid såväl före som efter utgången av februari 1967 skall särskild deklaration avges dels för den del av perioden som avser tid före den 1 mars 1967 och dels för återstoden av perioden. På motsvarande sätt skall vid taxeringen den skatteplitktiga omsättningen anges särskilt för del av beskattningsår som omfattar tid före den 1 mars 1967 och särskilt för återstoden av beskattningsåret. Det har vidare förutskickats, att ett förenklat förfarande skall kunna tillämpas i fråga om jordbrukarnas taxering till allmän varuskatt för beskattningsår som sträcker sig över månadsskiftet februari/mars 1967. Närmare bestämmelser härom kommer att meddelas av Kungl. Maj :t.

Folkpensionsavgiften (SFS 1967: 39)

Vid 1965 års riksdag beslöts, att folkpensionsavgiften fr. o. m. i år skall utgå på den till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomsten och att avgiften skall utgöra 4 % härav, dock högst 1.200 kronor. Maximibeloppet motsvarar 4 % på en beskattningsbar inkomst av 30.000 kronor.

Den av årets riksdag beslutade ändringen innebär, att avgiften höjs till 5 % av den beskattningsbara inkomsten med en maximiavgift av 1.500 kronor (= 5 % på 30.000 kronor i beskattningsbar inkomst). Den höjda avgiften gäller från den 1 juli 1967 och kommer att inarbetas

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:20

i nya källskattetabeller, som skall tillämpas fr. o. m. nämnda dag. Därav följer att avgiften vid 1968 års taxering för inkomståret 1967 blir 4,5 % med ett maximibelopp av 1.350 kronor.

Kommunalskatteavdraget
(SFS 1967 : 40)

Vid 1965 års riksdag beslöts även en schablonisering av avdraget för kommunalskatt vid taxering till statlig inkomstskatt. Förut gällande regler om avdrag för den kommunalskatt som påförts debetsedel på slutlig skatt vid taxering för året före taxeringsåret ändrades genom detta beslut i det hänseendet, att avdrag fr. o. m. 1967 års taxering skall medges med minst en fjärdedel av beskattningsårets s. k. sammanräknade nettoinkomst. På detta sätt beräknat minimiavdrag får dock inte överstiga 4.500 kronor för äkta makar och för s. k. ofullständiga familjer samt 2.250 kronor för övriga skattskyldiga. Om den för närmast föregående år påförda kommunalskatten överstiger minimibeloppet medges avdrag med det faktiskt påförda beloppet. Det schabloniserade avdraget gäller endast för enskilda personer, dock inte för dem som taxeras till statlig inkomstskatt i det för riket gemensamma distriktet.

Den av årets riksdag beslutade ändringen innebär, att schablonregelns anknytning till den sammanräknade nettoinkomsten slopats. Oavsett i vilken relation den påförda kommunalskatten står till nämnda inkomst skall alltså avdrag medges med minimibeloppet. Detta är oförändrat och utgör således alltjämt 4.500 kronor för gifta och ofullständiga familjer och 2.250 kronor för andra skattskyldiga. Den nya schablonen skall tillämpas första gången vid 1968 års taxering och även den kommer därför att beaktas i de nya källskattetabellerna som skall tillämpas från den 1 juli 1967. I detta sammanhang är också att nämna, att ändringen av såväl kommunalskatteavdraget och folkpensionsavgiften även beaktats i fråga om den som definitiv källskatt utformade sjömansskatten. Enligt riksdagens bemyndigande kommer nya sjömansskattetabeller att utarbetas för tillämpning fr. o. m. den 1 juli 1967.

Vid behandlingen av kommunalskatteavdraget i bevillningsutskottet uppmärksammades, att ett relativt högt schablonavdrag för kommunalskatt kan medföra underskott vid taxering till statlig inkomstskatt när inkomsten är låg. Enligt utskottets mening saknades anledning att medge skattskyldig rätt att kvitta helt eller delvis fiktiva underskott på grund av det schabloniserade kommunalskatteavdraget mot senare års överskott. Utskottet förordade därför sådan ändring i förordningen om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst, att schabloniserat kommunalskatteavdrag, som inte kunnat utnyttjas vid taxeringen, ej berättigar till förlustavdrag. Riskdagen antog utskottets förslag. (SFS 1967 : 43.)

Extra avdrag för folkpensionärer
(SFS 1967 : 41)

Folkpensionär, vars inkomst helt eller till huvudsaklig del utgjorts av folkpension, äger rätt att vid beskattningen utöver ortsavdrag erhålla extra avdrag för nedsatt skatteförmåga. Avdrag har hittills kunnat medgivas med högst 4.500 kronor. Avsikten med detta extra avdrag har varit, att folkpensionär utan annan inkomst än folkpension skall vara be-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:20

friad från skatt. Folkpensionär med sidoinkomst under viss nivå medges avdrag med lägre belopp i enlighet med av riksskattenämnden meddelade anvisningar.

Enligt den av årets riksdag beslutade ändringen slopas fr. o. m. 1967 års taxering den hittills gällande maximeringen av det extra avdraget för folkpensionär, som för sin försörjning är helt eller huvudsakligen beroende av folkpensionen. I propositionen uttalade finansministern, att den som är helt beroende av folkpensionen bör kunna få så stort extra avdrag att beskattningsbar inkomst inte uppkommer. Ett på detta sätt beräknat avdragsbelopp får sedan jämkas om pensionären haft även annan inkomst men folkpensionen likväl utgjort den huvudsakliga delen av hans inkomst. Vid sitt tillstyrkande av förslaget uttalade bevillningsutskottet, att slopandet av maximeringen får betraktas som ett provisorium i avvaktan på ett slutligt ställningstagande till frågan om folkpensionärernas beskattning.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:20